

Передплата

»РУСЛАНА« вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.

на пів року . . . 10 кор.

на зверть року . . . 5 кор.

а: місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів

або 36 франків

на пів року . . . 8 рублів

або 18 франків

Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАНА

»Вареш ми очі і душу ми вираеш: а не возьмеш мпlosti і віри не возьмеш,
бо руске ми сердце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція »Руслана« під ч. 1. пл. Дамбровского (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаніє вільні від порта. — Оголошенія звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в »Надісланім« 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесенія по 30 сот. від стрічки.

Революційний рух в Росії.

(+) З всіх усюдів російського царства надходять безнастанно вісти про революційні вибухи або про грізні неспокої, які останніми часами стали тим більше небезпечними, що проявили ся посеред війська. Недавно повстав бунт поміж моряками в Кронштаді, відтак збунтував ся полк донських козаків у Москві і ухвалив на зборах одноголосно, не помагати при гнобленю народного руху. Подібні вісти наспіли з Одеси, що коменданти ріжних відділів військових сповістили генерала Кавльбарса, що деякі залози військові на провінції ухвалили на случай аграрної або іншої ворохобні не сповняти поліційної служби і не стріляти на оружних революціонерів. Усі ті позначки вказують на се, що найсильніша підвалина самодержавія, військо, починає усувати ся і се є вельми грізна і знаменна для царської самовлади проява. Але також не менше знаменна і ся обставина, що російське міністерство війни не хотіло вволити горячому домаганю кавказкого губернатора що до присилки війська, очевидно тому, позаяк задля грізного положеня в самій столиці царській і в осередку держави не може позбутися ані одної дивізії, ані одної бригади, щоби вислати її на Кавказ. І дійсно найновіші вісти потвердили се,

що в Севастополі і в Рязані військові ворохобні є на дневнім порядку, що вояки не хотять відбувати варті і грозять офіцерам і що в Рязані зворохоблені вояки підпалили арсенал.

Всі ті вісти про військові ворохобні відбивають ся очевидно на царськім дворі голосним гомоном, а рівнобіжно з тим не устають атентати бомбами, не втихає розлад в прибалтійських губерніях з рабованем і мордованем, а на літних дачах около Петербурга наслідком страйку пекарів стає неможливим побут літних гостей.

Отсі події викликали в Петергофі цілковиту безрадність, хоч там відбувають ся безнастанні наради і борються ся з собою темні і світлі сили, прихильники давного самодержавного ладу і конституційного перестрою. Були вісти, що з Парижа мали покликати вел. князя Володимира, що самодержавне стороництво віднесло повну перемогу, що Горемікин дістав *carte blanche*.

Одначе сї вісти змінюють ся як в калейдоскопі і зараз після того, рознесла ся вість, що цар бажає утворити конституційне міністерство зложене з членів думи а Муромцева покликати на міністра-президента. Але попри сї вісти виривають від часу до часу знов інші, що правительство бажає відпочити душу аж до осени або навіть розігнати її війском і що в тій цілі навіть мала настати

змова поміж офіцерами. Так отже знаходить ся Росія в положеню безнастанної непевности і тривоги, стоїть під грозою оружного повстаня або загального страйку і задля того не може вийти на спокійну дорогу конституційного перестрою, котрий єдино може забезпечити Росії правильний розвиток і внутрішній лад.

Але в хвилі, коли самодержавні живла і темні сили Росії числили на підмогу війська для згнобленя конституційних змагань, наспіла потрясаюча вість, що наймогутніша підпора царского престолу і самодержавя захитала ся. В Преображенськім гвардійскім полку, котрого перший баталіон задля служби на царськім дворі мав назву «баталіон єго Величества», вибух бунт поліційний. Сей баталіон, з котрим злучили ся два інші баталіони, вручив дивізійному генералови Озерову адресу, в котрій домагає ся поправи долі вояків, а також поділу ґрунтів поміж селян та визволеня гвардійского полку від поліційної служби. Як грізний мусів бути сей бунт, видно з того, що до Петергофу візвано гренадирів, уланів, стрільців і цілу артилерійську бригаду з Красного Села, щоби бунтівників розброїти і усунути з царского двора. Цар перемінив сей баталіон в окремих баталіон, відняв єму гвардійські права і вислав до карної залози в Медведі. Строгий воєнний суд займе ся сею справою бунту.

Бред Гарт.

Скарб в лісі.

перевів М. Боднар.

(Кінець).

Флемінг вибрав місце, де виставив білий кварц і ударив джаганом. Камінь подав ся і розсипав ся, ним наповнив коритце і почав полокати, розсіяний, бо думав більше про дівчину, як про свою роботу. За се Тінка була як огонь і полумінь; з великим напруженем слідила за ходом роботи — обоє змінили свої ролі. Але вислід не удав ся

Зі сьміхом відкинув Флемінг коритце і взяв за руку дівчину.

»Пробуйте ще раз«, шептала вона. Тепер ударив так сильно об камінь, що відбита та розсипана велика часть каменя покрила лопату та коритце. Флемінг витягнув лопату, а Тінка на дармо старалась видобути коритце.

»Кляте ані рупить ся, закликала гнівно, тепер певно розбилось, як наше.

Флемінг обняв одною рукою дівчину, а другою рукою старав ся їй помочити та коритце не рушилось; було цілком прикрите та здавалось, мовби розбите на двох. Нараз видав Джек радісний голос, та почав викидати каміне й землю з коритця, аж побачив великий кавалок розбитого кварцу, що подобав на пятнисту крижку меду і наповняв ціле коритце. На боці, де вцілів єго джаганом, виднілась жовта пасмуга, як промінь сонця і коли Флемінг хотів піднести єго, зрозумів по великім тягарі, що цілий був переповнений золотом.

* * *

За два гижні пізнійше відбулись заручини Джека Флемінга з дочкою побожного, самітного стрільця. На сердечних желанях щасливої пари не бракувало і товаришів Джека, які однак мали свої відмінні погляди на сю пригоду.

»Се комічна історія, що дівчина залюбилась в Джеку за те, що від неї позичив коритця«, сказав Фаулькнер лежачи

під деревом і випускаючи в воздух хмару диму зі своєї файки. Ти і я можемо сто кориток позичити, а не дістанемо навіть чарки віски за се. І представ собі, що сей старий хитрий лис і бовдур уступив і віддав цілий щасливий знахід любовникови своєї доньки, бо не міг перемочити своїх сумнівів совісти що до видобуваня золота. Нас обох певно вижене за двері.

— »Послухай вже раз, не будеш вірити все дурницям«, сказав другий. Таж цілий сьвіт знає, що старий Джелінгер удавав, будто-би не годен стерпіти копальника золота і їх табору близько себе, бо він сам тайком перешукав цілу околицю тай не хотів, аби хто єму ліз в очі. Аж як Флемінг встромив свій ніс і позискав для себе дівчину, побачив Джелінгер, що не може довше заховати тайни, вибрав се средство, щоби єго перекупити. А що Джек не був добрим гірником, видно на перший погляд. Одинокий скарб, що знайшов в лісі, була Тінка Джелінгер«.

Бунт гвардії, котра має берегти безпечности царского двора і царської семі, характеризує яскраво грізне положенє в Росії, а також і домаганя, які військо і сей полк преображенський ставить, додають цілому образу відповідного освітленя. Є се нове тemento на адресу тих людей, що все ще думають піддержати самодержавє і давний лад спорохнавілої системи і не слухають голосів, які підносять ся в державній думі. Крайна пора покликати до державної керми поважних мужів з думи, поки ще час.

Досяглість руского питання.

Під сим заголовком подав париский дневник Courcier Eugoreen основу статі напечатаної послом Ол. Барвіньским недавно у віденьській N. fr. Presse.

Проф. Ол. Барвіньский, пише Courcier Eugoreen, посол до державної ради, котрий кілька раз брав участь в засіданях делегації, ставить ясно руске питання в Австро-Угорщині в довгих выводах, які напечатала N. fr. Presse.

Австрійско-угорська монархія повинна у власнім своїм інтересі змінити свою політику супроти руского народу, котрого значіне не повинно уйти уваги реального політика з огляду на географічне положенє, хоч теперішні російські і австро-угорські керманічі державні маловажать сей так важний чинник (Україна або Малорусь є ключем не лише для земель простертих від Балтійского до Чорного моря і від Урала по Вислу, але zarazом ключем до розв'язаня питання полуднево-східної Славянщини).

Статя посла Ол. Барвіньского може подати основу до хосенної розправи, бо станувши на становищі чисто-австрійским, поясняє він руске питання з огляду на «наконецне преобразование Австро-угорської монархії» і звертає бачність з одного боку на внутрішню політику, котра повинна уложити ся на основі рівноправности між Русинами а Поляками в Галичині, між Русинами а Волохами на Буковині, між Русинами а Мадярами на Угорщині, а з другого боку на відносини заграничної політики, від якої також зависима будучина Габсбургської монархії на Сході з огляду на відносини сеї монархії з великим сусіднім царством, як і наконецна розв'язка східного питання.

Пос. Ол. Барвіньский зазначає, що найбільша трудність руского питання є в тім, що Поляки, Москалі і Мадяри не хотять зрозуміти сеї народної рішучости і духового поступу поміж Русинами (від Маркіяна Шашкевича почавши) і що Русини наслідком того не дадуть ся ані спольщити, ані змосковщити ані змадярщити.

У відносинах до Волохів, замічає Courcier Eugoreen, вяже ся руске питання з питанням релігійним і загально всі питання національні в Австро-Угорщині, в Росії і на Балкані оснують ся на ріжниці і на навзаходах обрядів.

Реорганізація черновецької учительської семінарії.

Важний крок для знаціоналізованя шкіл на германізованій до тепер Буковині зроблено з реорганізацією учительської семінарії в Чернівцях.

Розвельможненє германщини в черновецькій учительській семінарії було крайно абсурдним, бож она має виховувати учителів для народних шкіл, що дають початкове образованє 298 тисячам Русинів і 229 тисячам Волохів! Який сенс і який наслідок міг мати німецький виклад всіх предметів для йтомців, що мають відтак вчити по волоски зглядно по руски?! Се доводило загалом тільки до того, що укінчені учительські кандидати йшли на село, призабувши свою рідну мову, або втративши свободу і чистоту вислову в мові, яка була їм питома і якою мали вчити дїтвору. Рускої зглядно волоскої мови вчать в семінарії тільки як предмету, а наука ся до недавних літ передовсім у Русинів стояла на степені, який був просто наругою із науки рускої мови! Але навіть з огляду на народність самих йтомців не мала Німеччина ніякого оправданя. Се най потвердять статистичні викази що до фреквенції черновецької учительської семінарії Від рр. 1870 і 1871 себто від її васнованя до р. шк. 1904/5 було в ній записаних на всіх роках 2695 Русинів, 2204 Волохів, 912 Німців, 671 Поляків, 14 Мадярів, 8 Чехів і 4 Росиян. Зноваж у жіночих відділах було за той час записаних на обох роках 472 Русинок, 665 Волошок, 1762 Німок, 783 Польок, 4 Мадярки, 10 Чешок і 3 Росиянки. Се значить, що із фреквенції кандидатів не виходить найменше оправданє претенсії на німецькість семінарії. Зглядно низша фреквенція Русинок виводить на світло дневне ще й иншу справу. Брак яких небудь шкіл середних для жінок на Буковині спонукував дочки німецької верстви уридничої кінчити семінарію задля самої науки а не задля того, щоб ішли вчити сільські діти. А позаяк при звіснім перепопненю жіночих відділів, для здобутя в них місця треба сильних плечий, то Русинки, якими не опікувалась всемогуча протекція, рік річно мусіли десятками оставати поза семінарскими мурами помимо того, що сільські рускі школи ждали нетерпеливо на своє питома учительство.

Стан сей — виводить «Буковина» — був невимовно шкідливий і противний інтересам краю а особливо нашого народу. Оттимто наші соймові заступники а передовсім теперішній віцемаршалок др. Ст. Смаль-Стоцький від 13 літ безупинно побивав ся за введенєм до семінарії краєвих мов як викладових. Та довгі роки відносились державні уряди до потреб обох народів із «прихильною» бездіяльністю до чого значно причинювалось невиразне і хитке становище послів волоских в сій справі, що хіба є жизненною і для волоского народу.

Аж ось сего тижня на «великім» засіданю ради шк. краєвої, яке тяглось через вівторок і середу, рішено остаточно розділити мужеску й жіночу учит. семінарію в Чернівцях на окремі від-

діли: рускій, волоскій і німецький. У відділах тих будуть викладати педагогіку, рідну мову, математику, історію, фізику і науки природні в мовах рускій або волоскій згл. німецькій. По німецьки будуть викладані тільки такі предмети як: писанє, рисунки, гра на скрипці, гімнастика й спів. Зогляду на сі предмети буде німецький відділ розпадатись на дві часті, із яких одна прилучуватись ме до Русинів а друга до Волохів. До тогож Русинам і Волохам, як би вони хотіли кваліфікуватись із мови вик. німецької, вільно буде ходити до німецького відділу на науку історії, наук природних і фізики, при чім все ще будуть они мати по одній годині повтореня тих предметів у своїй рідній мові. Се право прислугує й Німцям, які хотіли бути кваліфіковані з волоскої згл. рускої мови. До того в німецькім відділі буде обовязкова наука мови рускої згл. волоскої, від чого може їх звільнити наука мови польської. Відповідно до сего поділу будуть уладжені й вступні іспити, які будуть відбувати ся в мові, залежній від відділу, до якого кандидат хоче належати.

Адміністраційний заряд остане й на будуче в руці одного директора, який буде zarazом вести один з трох національних відділів семінарії. Два другі будуть мати окремих педагог.-дидактичних провідників, які із своїм учительским збором будуть полагоджувати самостійно педагог.-дидактичні справи.

Із розділом семінарії на три згл. на шість відділів, оказалась потреба усунути курс приготовляючий, так що кандидати будуть здавати іспити відразу на рік перший. Рівночасно зазнав зміни і хід науки в мужескій семінарії на такий самий спосіб, як в жіночій, так що кожного року буде рівночасно і в жіночій і в мужескій семінарії рік 1. і 3-ий зглядно 2. і 4-ий.

Реорганізацію сю повитає певно увесь руский загал як сповненє горячого бажаня й конечної потреби усіх, кому дорогий розвиток рідного шкільництва і культурний поступ народних мас.

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— **Календар.** Ві в торник: руско-кат. Методія; рим.-кат. Геліодора. — В середу: руско-кат. Юліяна еп.; римо-кат. Йосифа Каласантого.

— **3 Перемишля** пишуть нам: Руська молодіж в Перемишлі відсвяткувала дня 29. л. червня два сьвята. Першим сьвятом була роздача сьвідоцтв в ліцею руского інститута для дівчат, на яке прибув Преосьвященный Владика Константин, всі визначніші громадяни і родичі інституток. Покровителя інститута, Владика Константина привитав голова інститута о. пралат Подолиньский, почім відслонено величавий портрет Владики, душі і сердечного добродія так інститута, як і ліцея. З черги промовила відзначаюча учениця ліцея, Наталя Левицка, яка в прегарній промові вложила подяку всім добродіям інститута і професорам, почім попрацала своїх товаришок. Промова проголошена краснорічиво і з сердечним чувством зворушила до глубини всіх учасників сьвята. Відрадно ставало на душі серед сеї промови, а сьвяточний настрій піднесли слова Владики, що вказував ученицям ліцея на їх

високе призначення і задачі в дальшій відродженню рускої суспільности. Промова золотоустого Владика, що з пожертвоуванням здоровля і свобідного часу спішить всюду, де лише справа сего вимагає, що спеціальну увагу звертає на образованя і вихованя молодшого покоління, викликала велике вражіння. Інститутки відповідали в честь Владика кантату і вручили своєму добродієви величезну китицю цвітів. В привіт Владика роздано свідочтва. Радість пробивала ся зі всіх лиць, бо на 134 учениць ліцея було 55 відзначаючих, а результат клясифікації свідчав найкраще про дбалість учительського персоналу з проф. Зарицким і п. Примівною на чолі і про пильність учениць. Преосвященний Константин нагородив від себе учениць молитвословами і образками, а працюючий співом відіхав до палати. — В кілька годин пізніше відбуло ся друге свято в рускій інституті для гімназьяльних учеників. Тут посвятив Владика образ Христа, доброго пастиря, роботи артиста Балли. Образ є дарунком Владика для інститута. По посвятиченню промовив Преосвященний Константин до зібраної молодіжи, накликаючи її, щоби сповнила свої обовязки, готовила ся на шкільній лавці до народної служби а в тяжких хвилях, щоби шукала відради перед образом доброго пастиря, Христа. Читали і працювали Владика в інституті дир. Цеглиньский, о прал. Подолиньский і адв. др. Кормош в оточеню прочих виділових інститута. Мені, львівському Русини, що вперше мав нагоду оглянути величаві інституту для дівчат і хлопців в Перемишлі — ставало якось давно на думі. Ширша наша громада у Львові не успіла доси здобути ся на подібну величаві будинки для інститутів товариства педагогічного, яке платить рік річно кільканайцять тисяч корон за винайм чужих, невіддільних локалів, суму, якою можна би синачувати свою власну хату. Так роблять перемискі Русини. Директор перемиских фінансових інституцій др. Кормош дав наглядний доказ, що дивить ся на задачі фінансових інституцій з ширшого становища, а через се робить велику прислугу рускій справі. Дай Боже, щоби его слідом пішли директори руских фінансових інституцій у Львові. Дай Боже, щоби й львівська, руска громада визначувала ся такою примірною згодою і єдностію, як перемискі Русини-народовці. — К. С.

— Преосв. Єпископ Чехович дав 20 К на книжки для Русинів в Бразилії на руки радн. Т. Реваковича. Закуплені за ту квоту книжки передасть ся тим, що в найблизшій часі відїзджать муть до Бразилії.

— Від заряду приватної рускої дівочої гімназії во Львові. Пригадує ся П. Т. інтересованим, що вступні іспити до приготавляючої І. кляси заснованої рішенем Выс. ц. к. Ради шкільної кравової з дня 20. червня 1906 року ч. 18535 приватної рускої дівочої гімназії у Львові відбудуть ся в днях 4. і 5. н. ст. липня о годині 3. по полудни в домі С. С. Василянков при улиці Зибликевича ч. 24. Замічає рівночасно, що гімназія то одинока в цілім того слова значіно середня школа, що без ніяких коштовних та вельми томлячих окремих доповнювань дає найпростішою дорогою своїм ученикам можливо найбільше і найповніше т. зв. загальне образованя а при тім спромогу і до найвисшого дальшого самостійного поступу у людскім знаню та відповідно до пола людий найширші права що до суспільного становища в державі, при введеню дотичних надобовязкових предметів відповідає вповні всім вимогам, що тикаєсь спеціального образованя женщин. — О. Спирidon Кархут.

— Посол др. Євген Олесницький, вибраний оновді головою Тов-а «Просвіти» оповістив в заяву, що того вибору не прийме, бо о него не старав ся, а вибору доконано в его неприсутности і без попередного порозуміння з ним.

— Вчорашна прогулька львівського „Сокола“ получена з фестином в Пустомитах не повела ся задля дощу так, як було в пляні. Гості зі

Львова в числі около 150 осіб виїхали з дощем і серед дощу прибули до Пустомит. З околиці не було вже тільки гостей, що попередної неділі. В погідних хвилях відбували ся товариські забави, але не дало ся розвинути їх так, як їх обдумано. З решти програми переведено майже всі точки. Гарно виглядали перегони за нагородами. Мабуть перший раз на рускій фестині були перегони пань до мети на 100 кроків. Показало ся, що паньночки уміють бігати не гірше мужчин. Перегони мужчин в мішках викликували громи сміху. За те сумно випав конкурс гумору, бо зі зложених дотепів ледви один можна було уважати за дотеп. Львівські гості вернули прогульковим поїздом, який забили до послідного кутика, бо уряд руху у Львові, хоч був упереджений про сю прогульку, не постарав ся о більше число возів, як звичайно. Але правда! се була прогулька Русинів, котрі можуть їхати як оселедці в бочці.

— Хитрість. Подорожні, що їдуть часто залізницями в Галичині, мають нагоду оглядати, не лише на захід від Львова, але і на сході, залізничні вози. III. кляси з німецько-чеськими написами. Ті вози виглядають десять разів краще і вигідніше від тих, що призначені для північно-східних шляхів залізниць, бо ними мають їздити Чехи, Німці і Поляки, а не Русини. Хтось міг би думати, що такий віз заблукає до східної Галичини і кружляє собі на вдоволеня подорожних, як зразок західної культури. Тимчасом доносять нам, що тих чесько-німецько-польських возів чим раз більше напливає до східної Галичини, щоби лише не давати робити нових возів з написами руско-польско-німецькими. Ті чеські вози, захилювані нашими подорожними, мають бути висортованими доробалами з Чех. В справі уділеної нам інформації ждемо поясненя з компетентних кругів: бажалиб ми знати, чому вози з чесько-польско-німецькими написами що раз частіше чоявляють ся не галицьких шляхах, та чому вози з написами в краєвих мовах Галичини не є уладжені так вигідно як ті, що призначені для західних країв Австрії?

— З Самбора пишуть нам: Під проводом радника І. Матієва відбув ся іспит зрілости в самбірській учительській семінарії учеників заведеня. До іспиту зголосило ся 56 кандидатів, а з тих 1 здав з відзначенем, 42 з добрим поступом, 12 одержало поправку а 1 репробований. Здали: Дубіцкий Йосиф, Дворніцкий П., Дюрман Мих., Фуртек Й., Гевчук Іван, Голіяв Володимир, Гіммель М., Гінцігер Й., Гладик Іван (з відзн.), Івасіків Ізидор, Яцульчак Василь, Янковский Євген, Каралюс Михайло, Кочерган Іван, Кольбергер Вол., Когут Петро, Корженевский Іван, Козвол Рудольф, Кульчицкий Іван, Дашинич, Кульчицкий Михайло, Кваснік Стан., Лих Мих., Лобаза Петро, Лобос Андр., Олех Іван, Остахович Едв., Павлішин Гаврило, Пелипчак Михайло, Пелющик Волд., Прокет Станіслав, Пшатовік Тома, Решетло Іван, Рудий Іван, Сілецкий Стефан, Смолинський Северин, Сьвітій Михайло, Теревенець Дмитро, Вальц Волд., Василькевич Дмитро, Вержбяньский Стан., Волк Анд., Волосяньский Стефан, Зелінський Фр. Після народности 22 Русинів, 19 Поляків і 1 Жид; з екстерністів вступає до іспиту 3 мужчин а 42 женщин. Зпоміж мужчин 1 доновнив матуру гімназіяльну і 1 здав: Горніцкий Анатоль, 4 одержало поправку, 2 відступило а 1 репробований.

Виділ Р. Тов-а педагогічного оповіщує: Під кінець року шкільного пригадує ся Вп. родимцям самбірського повіту, що тепер час заняти ся молодіжкою по наших селах, котра би могла по вакаціях ходити до шкіл в Самборі. На цілий повіт є більшеклясові школи лише в Самборі, а до них ходять дотепер розмірно мала скількість нашої молодіжи. Многі родичі задля незнаня приводять до шкіл міських діти, що покінчили 6 літ народної школи, через що поносять шкоду, бо ж діти є задля незнаня початків науки

німецької мови, мусять ходити ще через 1. до двох літ до школи народної, їм можуть приступити до вступного іспиту в гімназії. Сьвідомі люди повинні порадити, що найпригіднійший час є переходити ученикам школи одно- або двоклясової по 2. або 3. році науки до третьої кляси школи 4. клясової. Родичі, котрі бажалиб посилати діти свої до семінарії учительської, повинні віддати їх до школи виділової, бо ж тільки ученики по укінченю шкіл виділових з добрим успіхом мають певність (при великім напливі молодіжи) дістатись до семінарії учительської. По укінченю школи виділової моглиб ученики користати з школи купецкої Озві Готгольфа в Самборі, де моглиб крім фахового знаня виучитись основно мови німецької. Русини мало дотепер користали з сеї школи, хотій укінченя єї забезпечує гарне удержаня. Ученики сеї школи, переважно Жиди, знаходять легко приміщеня в різних провінціях держави. Услівя принятя є: 1) Укінчений 13. рік життя, 2) укінчена школа виділова або 4-клясова гімназіяльна (реальна), 3) вписове 10 К, 4) річна сплата 60 К, а се 30 К з початком курсу 1-го а другу половину з початком другого курсу. (Від половини або цілої олдати можуть бути спосібні ученики увільнені). За науку языка французского і англійского платить ся річно 20 К в двох ратах. 5) Рік шкільний починаєсь 15. жовтня а кінчить ся 15. серпня. Вписи розпочинають ся від 1. вересня. В школі єї учать: 1) языка польского, 2) кореспонденції торговельної, 3) языка німецького, 4) рахунків, 5) аритметики купецкої, 6) веденя книг, 7) права торговельного і векселевого, 8) географії і історії торговельної, 9) географії і історії, 10) історії природи, 11) товарознавства, 12) каліграфії, 13) стенографії а крім сих языка французского і англійского. Многі з нашої молодіжи не знаючи про істнованя такої школи в Самборі, хотій матеріальні средства позваляли їм користати з науки, не зголошувались дотепер, хотій списи учеників вказують, що деякі Поляки покінчили сю школу і мають вже забезпечене удержаня.

Ученики шкіл народних, виділових і гімназій можуть знайти приміщеня в бурсі св. Володимира, де услівя принятя є приступні, а управа бурси при більшім напливі молодіжи постарась о єї приміщеня. Для учеників семінарії учительської є особний інтернат на 100 вихованків. Для учениць школи виділової і маючої отворити ся приватної семінарії учительської рішило Руске Тов. педагогічне отворити інтернат під проводом досвідної женщины, наколи до 1. серпня зголосить ся найменше 10 учениць за оплатою місячною 40 К. В Самборі отвирас ся з біжучим шкільним роком 5. кляса школи виділової, до котрої ходить невелике, але розмірно значне число дівчат з околиці, тому Тов. педагогічне рішилось на отвореня інституту, котрий з часом може віддати значні услуги. Виділ Товариства педагогічного не залишить старань, аби вивязати ся з зобовязаня, але тимчасом має право домагатись, аби доохрестна інтелігенція поперепа его в змаганях.

— Заострена цензура в Росії. Заграничні часописи можуть собі писати незнати що про Росію, бо в Росії того читати не будуть. «Гром. Думка» доносить отсе, що російська цензура замазує або витинає з заграничних газет усі статі, що критикують російські справи. А що тепер критикованя російських відносин в моді, то можна собі уявити, як виглядає число заграничної часописи, доручене передилатникови в Росії. Часопись буває на пів біла з чорними пятнами, як тирольська корова, або є дірава як решето.

— Перенесеня. Міністер просвіти переніс професорів гімназій: В. Цахля з Подгужа до V. г. в Кракові, др. Ал. Чучинського з Подгужа до гімн. св. Яцка в Кракові, Ф. Гонткевича з Дрогобича до V. гімн. в Кракові, Ів. Гувька з Вадоваць до Подгужа, Ст. Гоммого з Тарнова до V. гімн. у Львові, др. Ів. Якуба з Подгужа до гімн. св. Яцка в Кракові, В. Янчого з Бродів до Н. Санча, д-ра Б. Янов-

ского з Коломиї до VI. г. у Львові, о. Спирідона Кархута з Перемишля до рускої гімназ. у Львові, Гн. Коциля з Подгужа до III. гімн. в Кракові, д-ра В. Ленкевича з Тарнова до філії V. гімназ. у Львові, Фр. Куся з Коломиї до III. г. в Кракові, Мик. Дисинського з Самбора до філії V г. у Львові, Ант. Марцінковського з Тарнова до II. реальної шк. в Кракові, В. Німця з Дрогобича до Кракова, Ів. Рагля з Ряшева до V г. у Львові, др. Ж. Скурского з Дембичі до філії V г. у Львові, Т. Ступницького з Подгужа до Кракова, Ант. Сухеніого зі Львова до Кракова, і Стан. Залуского зі Станиславова до V г. у Львові, а Ів. Бистрицького з реальн. школи в Коросні до Кракова та В. Кубика з Тернополя до I реальної шк. у Львові.

— **Жовта краска.** В Китаю на цісарськім дворі і в державних урядах уживають прапоро жовтої краски. Вей палати належачі до цісарської родини є тою краскою помальовані. Если би яка приватна особа ужала тої краски, після китайських законів, має бути по карана смертию.

— **Найкрасший тепломір** на світі знаходиться на університеті Івана Гопківса. Прегарний сей інструмент має вартість 50.000 К, а знаний є під іменем: Тепломір професора Ролянда. Поділка на склі в тім тепломірі є така малесенька, що треба уживати помальшованого скла, щоби можна її відчитали.

— **Американська бійка.** В Індіяна, Па. дня 8. червня лучило ся таке: Рано зібрали ся копальняні робітники заняті в копальнях угля в Ернест, Па. на віче, де мав мати промову делегат з Пітсбурга. На привитане делегата робітники наймили оркестру і виїшли напроць не залізничий дворець. А що поїзд мав приїхати аж за годину, робітники маширували улицями міста і попри угляні бараки. В хвили коли туди переходили, оден робітник стрілив з револьвера до бараку, де находили ся властители копальень. У відповідь на сей вистріл посипав ся град куль на робітників з боку властителей. Робітники розбігли ся, а на улиці лишило ся вісьмох робітників залятих кровю. Двох з них згнуло на місці, третій умер пізніше. Прочих п'ятох відвезено до шпиталю. Після сего віче відкликано, а шериф зарядив арештоване провідників віча, котрі були причиною того забуреня. В угляних копальнях в околиці Індіяна та Ернест працює много галицьких Русинів.

— **Сила мурашок.** Знаємо, що мурашки є звірята дуже відважні, що не дають ся так легко звеохотити і нераз міг кождий пересвідчити ся, як мурашка двигає на собі тягар значно більший від неї самої. Один американський природник спостеріг раз саранчу яка, бачило ся — ходила, не рушаючи ногами. Він приглянув ся ближше сему дивному явищу і пересвідчив ся, що саранча нежива, але її тягне мурашка. Мурашка була дуже мала, а саранча незвичайно велика. Природник зважив їх. Мурашка важила 3 міліграма а саранча 180 міліграмів. Отже мурашка двигала тягар 60 разів більший від тягару свого тіла. Як бачимо, сила мурашок справді незвичайна.

— **Виділ Тов. „Руска Бурса в Тернополі“** подає до відомости, що поданя о прийнятє до бурси належать вносити на руки о. Петра Патриля, Руска Бурса, Тернопіль, найдальше до 25. липня 1906 р. Принятих буде 140 питомців, учеників шкіл середніх а условия прийнятя є отсі: 1) Батько (опікун) петенти мусить бути членом Тов. „Руска Бурса в Тернополі“. 2) Батько (опікун) має виставити декларацію, що зобовязує са платити точно і згори умовлену оплату. 3) Оплата за ціле удержанє (помешканє, харч, поміч в науці, услуга, пранє) вносять 30 К. Біднійші, що предложать сьвідоцтво убожества, можуть бути прийнятими за низшою оплатою, однак не меншою від 17 К. 4) Кождий питомець мусить бути зовсім здоровий, що потвердять оглядини лікарські в початком шк. року. 5) При вступі зложить кождий прийнятий одно-

разовий даток на інвентар в сумі 4 К. 6) Кождий прийнятий питомець має привезти з собою: 6 пар біля, 4 простирала, 4 пошевки, 12 хустинок, 6 пар шкарпюток, 4 ручники, подушку, ковдру, коцик. 7) Питомцям не буде вільно мати поза бурсою ніякого занятя. — До поданя треба делучити: 1) Сьвідоцтво шкільне (з злим успіхом не буде узгляднене. 2) Декларацию і 3) Сьвідоцтво убожества. — *Виділ Рускої Бурси в Тернополі.*

— **Поетичний кутик.**

О скільки сил пропало!
О скільки сил пропало марно в мене
і золотих хвилин життя мойого!
і марно геть пройшло чуття шалене..
А не зробив і досі я нічого!..

Я все зібравсь лиш жить колись, як треба,
і чесним быть не вік перед собою;
не раз звертався з благаннями до неба,
і вниз спадав я з кожною добою.

Чогось шукав, кудись ішов за людьми,
Чогось страждав і мучивсь тяжко грудьми
і розум ніс у кашниця безумства.

Втопав у злі й розпуєті безсоромно
Офіри їм палив що дня невтомно
і жив життям я дикого безлюдства..
21. серпня 1904.

Олекса Коваленко.

Наука, штука, література

— **Зірниця.** „Руска колегія“ в Шамокія в Спол. Державах почала видавати тижневник п. з. „Зірниця“ часопись для волітики і літератури. Річна передплата вносить 150 дол.

Телеграми

з дня 2. липня 1906.

Київ. У всіх губерніях лівобережної України вибухли хліборобські страйки а в слід за ними горять двори і хутори дідичів. Селяни косять ианські сіна як свої власні та рубають їх ліси. Віска замало. З кождим днем змагає ся ворохобня.

Петербург. Часопись „Дума“ доносить, що викрито заговор офіцирів проти державної думи.

Париж. Помер ту звісний письменник Жан Льорен.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 1. до 15. липня 1906.

Нова сензаційна програма

Щоденно о 8. год. вечер представленє В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятвиці High-Life представленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвига ч. 9.

Найлучшою і найдешевшою нагородою пильности є для старшої молодежи шкіл народних книжочка під загол:

Як плекати і доглядати садовину

коли хоче ся мати з неї дохід.

Поручена Високою ц. к. Радою шк. кравовою рескриптом з дня 2/11 1905. (Дя. ур. ч. 30.) Ціна гарно брошурованого примірника вносить 50 сот.

Набути можна у автора Василя Породка в Коломиї, ул. Коперника 24.

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-європейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12:20*, 6:10, 1:40, 5:45, 9:05*
„ Кракова	2:31*, 5:50*, 8:45, 1:30, 5:25, 8:40 9:30*
„ Підволочиск	7:20, 11:45, 2:20, 5:50, 10:30*
„ Лавочного	7:29, 11:50, 10:50*
„ Рави рускої	7:50, 4:50
„ Станиславова	8:05
„ Самбора	8:15, 1:50, 9:20*
„ Любіня вел.	11:50* (13/5—16/9 в неділі і сьвята)
„ Яворова	8:18, 4:37
„ Янова	1:15 (1/5—30/9), 8:45* (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. сьвята), 9:25* (13/5—9/9)
„ Коломиї	10:05
„ Ряшева	10:35
„ Тухлі	3:45 (від 15/6 до 30/9)
„ Брухович	7:07, 3:25, 5:30, 8:20* (всі від 6/5—23/9 щоденно і 1:45 (6/5 до 23/9 в неділі і р.-кат. сьвята)

На Підзамче.

„ Підволочиск 7:05, 11:30, 2:08, 5:35, 10:16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12:45*, 1:—*, 8:35, 2:45, 6:35* 8:25 10:05*
„ Іцкан	2:51*, 6:15, 9:20, 2:40, 10:40*
„ Підволочиск	6:20, 10:55, 2:21, 6:15*, 9:50*,
„ Яворова	6:55, 6:—*
„ Янова	9:15 (1/5—30/9), 1:35 (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. сьвята), 3:14 18/5—9/9).
„ Лавочного	7:30, 2:30, 6:25*
„ Самбора	8:55, 4:15, 10:51
„ Станиславова	9:10*
„ Белзці	10:45
„ Ряшева	4:05
„ Коломиї	3:30
„ Рави рускої	7:25*, 11:35*
„ Перемишля	10:05* (від 1/5 до 30/9) Хирова Ясла
„ Стрия	11:10*
„ Брухович	6:05, 2:28, 3:40, 6:26* (всі від 6/5 до 23/9 щоденно), 12:40 (6/5—23/9 в неділі і р.-кат. сьвята).

З Підзамча:

„ Підволочиск 6:32, 11:07, 2:32, 6:27*, 10:02*.
Примітка. Поїзди посишні друковані є черенками товстими; поїзди нічні є зазначені звяздкою. Пора нічна числить ся від 6. год. вечір до 5. год. 59 минут рано.
Звичайні білети їзди як також білети всякого нашого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цілий день в міскім бюрі ц. к. державних заліз., пасажа Гавсмана ч. 9.

За певну і добру льокацію поручаємо:
4 1/2% листи гіпотечні
4% листи гіпотечні
5% листи гіпотечні преміовані
4% листи Товариства кредитового земского
4% і 4 1/2% листи Банку кравового
4% позичку краву
4% облигації проінаційні і всілякі ренти державні
Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшій курсі деннім.
Контора виміни
ц. к. упр. гал. аиц.
БАНКУ
Гіпотечного.

Йосиф Делькевич, іспитований і конвельний майстер, член тов. „Зоря“ у Львові приймає до будови: Церкви, парохіяльні доми, школи, читальні і прч. після власних і чужих плянів. **Львів, ул. ЗАМАРСТИНІВСКА Ч. 26.**
(1—3)